

der i det Hele stemme med det nysmeldte Udkast til Fæstebrevene for Gaardene, kun at det i samme er forefrevet, at Frihedsaaarene indskrænkes til 10 Aar, og at det tilføies, at efterat den bevilgede Skattefrihed er expireret, betaler Fæsteren af Huset og Hagen 2 Rd. til den Kongelige Kasse.

Det vil af Foranstaaende skjønes, at disse, oprindeligen for danske Colonister bestemte Fæstebreve ikke indeholde saa store Begunstigelser for Fæsterne, som de oprindeligen for de indvandrede tydske Colonister forefrevne. Hvorvidt der for alle de sidstnævnte Colonister blev udstedt Fæstebreve overeensstemmende med det ovenanførte tydske Fæstebrev af 31te December 1764, har ei været at erfare. Det synes imidlertid i Rentekammerets nedenfor nævnte Forsætning af 9de Februar 1785 at være forudsat, at man senere ved Fæstebrevighed har lagt den for de danske Fæstere approberede Formular til Grund for alle, thi der er i Archivet forefundet flere Copier af slige Fæstebreve fra 1780 til 85, der alle slutte sig til Formularen for de danske Fæstebreve, som man dog et nøagtigen fulgte, men forkortede. En Skrivelse fra Colonieinspecteur Møldrup af 17de Novbr. 1785 gaaer iøvrigt ud paa, at der da paa Alhedens Colonier fandtes 61 Colonister, som ingen Fæstebreve havde, men ifkun Contracter mellem Beboerne og forrige Fæstere, og at der endog gives dem, som hverken havde Contracter eller Fæstebreve, hvilket skulde have sin Oprindelse af, at den afgaaede Forvalter Kiersgaard ikke havde kunnet tvinge dem til at levere Penge til det stemplede Papir. Der synes saaledes ei at have været holdt den bedste Orden med Udstedelsen af Fæstebreve i de første 20 Aar, efterat det var forefrevet, at saadanne skulde udstedes. Det skjønes imidlertid dog ei rettere, end at de oprindeligen af Rentekammeret approberede Fæsteformularer af 31te Decbr. 1764 og 31te Decbr. 1765, som ovenfor ere anførte, maatte være af Betydning ved Bedømmelsen af Colonisternes Retstilstand og især af Omfanget af de dem tilstaaede Begunstigelser, og det saameget mere, som Collegiet udtrykkelig udtaler, at de største Begunstigelser, de, som tilstodes de tydske Colonister, vare indrømmede dem af Kongen.

Dette forudskiftet om, hvad der har kunnet oplyses om de tydske og danske Colonisters oprindelige Forhold, bliver nu at omhandle en Række af Resolutioner om disse Colonisters Forhold i Tidrummet fra 1785 til 1802, der nærmest ligger til Grund for deres nærværende Retstilstand.

Det, som Fæsterne under deres fortrykte Tilstand — under hvilken de ei kunde bestaae, uden ved den Afgang til Understøttelse af Staten, som netop deres Stilling som Fæstere gav dem — maatte attraae, kunde herefter ikke være en Forandring af deres Stilling som et Slags arvelige Fæstere til fuldkomne Eiendomsmand, men derimod Vedblivelsen af den dem tilstaaede Frihed for Tiender, Skatter og andre Byrder ud over de oprindeligt tilstaaede Frihedsaar, for Gaardene 20 Aar.

Herom indgav de da og Alle Ansøgning henimod Udløbet af Frihedstiden, og denne Ansøgning forelagdes Kongen for Alhedens Vedkommende ved Rentekammerets Forsætning af 1ste Februar 1785. I denne Forsætning udvikler Rentekammeret, at, uagtet de omhandlede Coloniers Anlæg paa Al- og Randbøllhejerne i Jylland havde medtaget betydelige Summer af den kongelige Kasse, nemlig 329,696 Rd. 18 s, — hvorefter alene de Colonisterne forundte Dag- eller Forflegningspenge fra den Tid, de indkom i Landet, til 1765 Aars Udgang udgjorde 128,792 Rd. 28 s, og Resten — altsaa omtrent 200,000 Rd. D. G., — er anvendt til Bygningsmaterialiers Indkjøb og Transport, Arbejds løn, Teglværkers Indretning og Drift, Brøndgravning, Rejsepenge for Colonisterne, nemlig 30 Rd. for en Mand, 20 Rd. for en Kone, Befætning, Sædeforn og Fourages Indkjøb, Lønninger og Hedernes Opmaalning — vare Colonisterne i de forløbne 20 Aar snarere gaaede tilbage end frem, og, i Genhold til de locale Øvrigheders Udvikling af deres fortrykte Forsætning, indstillede derfor Collegiet, at samtlige tydske og danske Colonister paa Alheden i Jylland, som ved de dem paa deres Gaarde meddeelte Fæstebreve er forundt Frihed udi 20 Aar for ordinaire og extraordinære Skatter, Tiende, Indrullering, Indquartering, samt Hoveri, Reiser, Egter og andet Arbejde Post-